

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 6

Fylke: Hedmark.

Tilleggsspørsmålnr. ?

Herad: Elverum.

Emne: Folkelege musikkinstrument. Bygdelag: Lønskoogbygda.

Oppskr. av: Per Kjønsburg.

Gard:

(adresse): Lønskoogbygda.

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Lurar av orebok er ukjente, like eins lydskapande munningslunge.
2. Salme og harpipe er ukjent
3. Rangler av gåsehals er ukjent. Derimot hadde dei rangler av liurhals fyllt med runde steinar frå "hardbollen" av same fuglen. (Hardball = krås)
 På setra ve laga dei rangler av ost. Dei laga fleire ringar som dei feste i kranndes. Disse vart turka til dei var harde som bein. Dette kalla dei østhillrangler.
 Like barnlikar av ^{ost} laga dei mange av, men dei fleste var gjernu til å gnaga på.
 Summe laga rangler av sauhorn fyllt med små steinar og letta med ein lussapp. Stavur og reip med ringar ukjente.
4. Ein laga smell med store ospeblad eller andre breie blad. Like eins laga ein smell med "fingerbjør" (blåklotte) og "smellblomme".
 "Ein laga "kølsmell" på den måten at ein tok ei varm kol når ein brende kasa om våren, ofte kvelden 17. mai, la koka på ein stein og slo til med

ein 'skannar' eller huse ein þinn.
 Þif var stöng á kaga vörpunumt má
 ein rille hulen skalle þvinga "Lifþing"
 Vile ein þessum hænubakar þof þá aðfer
 netten kaga ein er "mettastelle" ar
 metur þinnar sem þvinga met ein
 annar ella ein tof amalein i ei
 gamal skilþann og þa eru lif gamalt
 skilþark. "Amigittum þa kunn orru
 mullom þoe komastþingaa" Met alle
 inofummet þaga di ei hæl þat þing
 "Lifer". Þetta var og meint om hæk-
 þessum, mun var mof erte mytha i
 skilþann. Þeilegatanar þaga ein
 ofte "skjörpe" (ei) ar vörþok om stann.
 Þei þingþe ar ein þorkþing 10-12 em
 lang, þeile ar þu þu þorken i ein
 endin ar þat of ar ein þing mytha
 aðgerþok inof met minnastþek.
 Þif þat ei þof mof mof di þes i
 skjörpa. Þeile var mof þat met þif
 þame, mun stund og þof þif þif, om
 gela þar giva.
 Þif var stöng á kaga vör þessum
 i skann om stann. Þessum skjörpa
 þeile di hæl til 17. mar. Þei hæk
 of þat þeile þeile þeile þeile þeile
 om morgun. Þif gald á stann mof
 lifþing og skjör þof. Þeile þeile þeile
 di "minne þue", þessum dynamitt.
 skjörþing þeile þeile og vör þeile þeile
 og þeile þeile, þessum minnast ma.
 ei þeile eru hæk met mof þeile þeile
 skjörþok þeile ar ei vör þeile

3.
der dei brukte det fænst skulde folk eller
amma „ükrü“: Dei gamle sa det kunne
vera god nytte ved ein kolsmull og
til det bruket. Men det var helst av
dei som hadde mist det meste av
„den gamle brua“, eller „ovbrua“ eller av-
brua.

5. Dette er uråd å få greie på.